

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/329/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108220502
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1108220502.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: A.. P.. C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ď. V.. Č.. XX, H., proti odporcovi: K. K., B..K., v skratke K., B.. K., IČO: XX XXX XXX, R. V.. Č.. XX, C., zastúpený: Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s.r.o., IČO: 35 886 625, Námestie Martina Benku č. 9, Bratislava, o určenie povinnosti doplniť pracovný posudok zamestnanca, na odvolanie navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 9. mája 2011, č. k. 11C/98/2008-356, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť upraviť pracovný posudok navrhovateľa zo dňa 20.03.2008 tak, že v časti ďalšie skutočnosti vo vzťahu k výkonu práce zamestnanca vypustí vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U., K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu, zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť do dnešného dňa nebola zistená", v lehote do 15 dní a konanie v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi doplniť pracovný posudok zo dňa 20.03.2008 v časti hodnotenia práce a schopností zamestnanca o vetu: "V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami, zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky, a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s vysokým výkonom", zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 75 ods. 1, 3 Zákonníka práce a vecne dôvodnosťou podaného návrhu, keď mal v konaní preukázané dodržanie trojmesačnej prekluzívnej lehoty navrhovateľom na podanie návrhu na súd, nakoľko sa o obsahu pracovného posudku dozvedel dňa 11.04.2008 a návrh na súd prvého stupňa bol podaný dňa 23.06.2008 a zároveň dôvodnosťou nároku uplatneného navrhovateľom a žiadajúceho z posudku vypracovaného odporcom vypustiť časť, v ktorej odporca poukázal na rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K., ako aj o vzniku škody veľkého rozsahu v tejto dcérskej spoločnosti, pričom sa v ňom zároveň konštatuje, že zodpovednosť navrhovateľa za túto škodu alebo jej časť do dnešného dňa nebola zistená, nakoľko zodpovednosť navrhovateľa za porušenie stanov, interných predpisov zo strany niektorých členov vedenia U., ako i zamestnancov a ďalších osôb, zistených správou interného auditu odporcom, navrhovateľovi preukázaná nebola. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ bol zamestnaný u odporcu na základe pracovnej zmluvy v znení jej dodatkov zo dňa 25.06.2003 s dňom nástupu do práce 01.07.2003 na pozícii právnik, pričom navrhovateľ pracovný pomer ukončil dňa 15.11.2007 dohodou a na jeho žiadosť, odporca dňa 20.03.2008 vypracoval pracovný posudok, v ktorom, okrem iného v časti "hodnotenie práce a schopností zamestnanca" uviedol: "Z.. P.. S. vykonával svoju prácu primerane jeho možnostiam a schopnostiam. Počas trvania pracovného pomeru nebol zamestnanec podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 4. Zákonníka práce písomne upozorňovaný na neuspokojivé plnenie pracovných úloh, resp. písomne vyzývaný na odstránenie nedostatkov v jeho práci. Zamestnanec tiež nebol podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce písomne upozorňovaný na možnosť výpovede pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny.

V pracovnom kolektíve bol Z. P. S. akceptovaný". V časti "ďalšie skutočnosti vo vzťahu k výkonu práce zamestnanca" odporca v predmetnom pracovnom posudku uviedol: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U., K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu, zodpovednosť zamestnanca za túto škodu, alebo jej časť do dnešného dňa nebola zistená". Prvostupňový súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ odporcu podaním zo dňa 28.04.2008 požiadal o úpravu a doplnenie pracovného posudku tak, aby bol pracovný posudok doplnený v časti hodnotenia práce a schopností zamestnanca o priemerné slovné hodnotenie výkonu jeho práce, určené podľa dosiahnutých pravidelných ročných hodnoteniach (Q.), ďalej, aby bol posudok doplnený o skutočnosť, že pre odporcu pripravil právne stanovisko, pri ktorom osvedčil svoje právne znalosti a skúsenosti, a to stanovisko ohľadom písomnej formy právneho úkonu uskutočneného formou e - mailu, ktoré bolo aj základom argumentácie v súdnom spore relevantnom pre dcérsku spoločnosť U. K. K., B..K., a súčasne, vzhľadom na uvádzanú skutočnosť v pracovnom posudku, týkajúcu sa vykonaného interného auditu v dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K.. v auguste 2007 a zistenej škody, navrhovateľ trval na tom, aby odporca pracovný posudok doplnil o výsledky auditu, aby uviedol, ktoré interné smernice boli porušené, kto ich porušil, ako spôsobil škodu a v akej výške, a či túto škodu navrhovateľ spôsobil, resp. zo svojej pozície právnik mohol spôsobiť s tým, že odporca na predmetnú žiadosť reagoval listom zo dňa 05.05.2008, v ktorom uviedol, že ohľadom hodnotenia práce navrhovateľa a jeho schopností pracovný posudok vypracoval v súlade s právnymi predpismi, pričom nie je úlohou zamestnávateľa vypracovávať akékoľvek "priemerné slovné hodnotenie" schopností a práce zamestnanca a rovnako tak nie je účelom pracovného posudku detailný výpočet akýchkoľvek interných hodnotení zamestnanca, nakoľko akékoľvek bežné pracovné úlohy zostávajú bez ohľadu na subjektívne hodnotenia ohľadom ich významu pracovnými úlohami, ktoré navrhovateľ ako zamestnanec bol povinný v zmysle pracovnej zmluvy plniť. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že v očiach každého budúceho zamestnávateľa navrhovateľa musí predmetné tvrdenie (ktorého vypustenia sa navrhovateľ domáhal) obsiahnuté v pracovnom posudku vyvolať dôvodné podozrenie, že sa navrhovateľ musel u predchádzajúceho zamestnávateľa dopúšťať porušovania predpisov a zároveň, že musel participovať na vzniku škody veľkého rozsahu u tohto zamestnávateľa a napriek tomu, že odporca v posudku zároveň pri tomto konštatovaní uviedol, že zodpovednosť navrhovateľa za túto škodu nebola doposiaľ preukázaná, to nič nemení na tom, že každý kto by si uvedený posudok prečítal, by nadobudol dojem o neoprávnenom prístupe navrhovateľa k práci vykonávanej u tohto zamestnávateľa a nakoľko samotný odporca v pracovnom posudku uviedol, že zodpovednosť navrhovateľa za vzniknutú škodu doposiaľ preukázaná nebola, je otázne, prečo odporca v posudku vôbec tieto skutočnosti uviedol. Skutočnosť, že odporca stratil voči navrhovateľovi dôveru práve (a výlučne) len pre jeho dobré vzťahy s bývalým vedením (členmi predstavenstva) U., ako aj preto, že navrhovateľ začal po skončení pracovného pomeru u odporcu poskytovať právne poradenstvo subjektom, ktoré boli v sporoch s odporcom, však nemôže byť dôvodom, aby odporca "nepriamo obvinil" v pracovnom posudku navrhovateľa z protiprávnej činnosti, ak nedisponuje žiadnym právne relevantným dôkazom, ktorý by protiprávne konanie navrhovateľa preukazoval, nakoľko na takéto tvrdenie nestačí iba nejaká domnienka, resp. ničím nepodložené podozrenie z protiprávneho konania, keďže v pracovnom posudku je možné uvádzať iba informácie, týkajúce sa práce a hodnotenia zamestnanca, ktoré sú pravdivé a preukázané spôsobom, aby nedošlo k zásahu do jeho osobnostných práv. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že nakoľko doposiaľ nebola preukázaná zodpovednosť navrhovateľa za škodu, ktorá mala byť spôsobená odporcovi konaním bývalých členov predstavenstva U. a ani odporom dodatočne predložené dôkazy k preukázaniu tejto skutočnosti nesmerovali, neobstojí jeho argument o plnení si preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka (preventívna povinnosť predchádzania vzniku škody), nakoľko táto by bola namieste, ak by bola takáto protiprávna činnosť navrhovateľa preukázaná, príp. aspoň nepochybne osvedčená. Zároveň poukázal na to, že v prípade, ak sa odporca domnieval, že navrhovateľ skutočne porušil svoje povinnosti hrubým spôsobom a spôsobil spoločnosti škodu veľkého rozsahu, prípadne jej časť, nič mu nebránilo v tom, aby ukončil s navrhovateľom pracovný pomer výpoveďou alebo okamžitým zrušením pracovného pomeru (rovnako takto odporca postupoval pri ukončení pracovného pomeru s P. H. - bývalým predsedom predstavenstva U.), keďže v takom prípade by následne v konaní o určenie neplatnosti výpovede odporca mohol predkladať dôkazy o existencii výpovedného dôvodu a v tomto smere následne spracovať obsah pracovného posudku, avšak medzi účastníkmi konania došlo ku skončeniu pracovného pomeru dohodou. Z uvedených dôvodov, súd prvého stupňa tú časť pracovného posudku, ktorej vypustenia sa navrhovateľ domáhal podanou žalobou, posúdil ako ničím nepodložené špekulácie zo strany odporcu, ktoré skôr nasvedčovali jeho pomste za to, že navrhovateľ

začal po skončení pracovného pomeru u odporcu právne pomáhať tým subjektom, ktorých odporca z práce prepustil resp. začal poskytovať ako advokát právne poradenstvo tým subjektom, s ktorými je odporca v súčasnosti v sporoch. Zastavenie konania odôvodnil súd prvého stupňa právne ust. § 96 O.s.p. a vecne čiastočným späťvzatím návrhu navrhovateľom, s ktorým odporca súhlasil. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vecne úspechom navrhovateľa v konaní, ktorému priznal náhradu trov spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za návrh v sume 99,50 eur a v trovách titulom cestovných náhrad v sume 35,20 eur. Rozhodnutie o trovách konania v zastavenej časti odôvodnil právne ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a vecne tým, že navrhovateľ procesne zastavenie konania zaviniel v späťvzatej časti jeho návrhu a odporcovi priznal náhradu trov konania, ktoré vznikli na jeho právnom zastúpení.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 378,62 eur podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a odporcovi náhradu trov konania nepriznať. Vo svojom odvolaní uviedol, že v konaní bola preukázaná dôvodnosť ním podaného návrhu a k čiastočnému späťvzatiu jeho návrhu došlo iba z dôvodu, že v dôsledku úmyselného správania sa odporcu, nemohol zabezpečiť dôkazný prostriedok, nakoľko v posledný deň pracovného pomeru navrhovateľa mu odporca neumožnil vstup na pracovisko, vecí mu boli vydané v kartónovej krabici, z dôvodu ktorého nemal k dispozícii vlastné osobné listiny, najmä ročné hodnotenie zamestnanca, ktoré odporca nepredložil napriek výzvam súdu, z dôvodu ktorého svoj návrh v tejto časti zobral späť. Navrhovateľ žiadal rozhodnúť o trovách konania odporcu v súlade s ust. § 150 ods. 1 O.s.p. s tým, že dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v konaní odporcu, ktorý neodovzdaním osobných vecí a písomností navrhovateľovi, úmyselne poškodil jeho osobnú a profesijnú česť. Navrhovateľ zároveň namietol priznanie dvoch nadbytočných úkonov právnej služby odporcovi napadnutým rozsudkom, a to za vyjadrenie zo dňa 22.12.2008 a 14.04.2011, ktoré odporca mohol súdu predložiť na pojednávaní.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť upraviť pracovný posudok navrhovateľa zo dňa 20.03.2008 a výroku, ktorým bola navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania, podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako i z dôvodu, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O.s.p.) a navrhol rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a návrh navrhovateľa zamietnuť s tým, že v prípade potvrdenia rozsudku v napadnutých častiach žiadal v súlade s ust. § 238 ods. 3 O.s.p. pripustiť dovolanie v otázke, či pri zmene petitu žaloby o zmenu pracovného posudku, ku ktorej dôjde po uplynutí prekluzívnej lehoty podľa § 75 ods. 3 Zákonníka práce, treba považovať právo uplatňované zmeneným petitom za prekludované. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že nárok, resp. právo navrhovateľa v čase jeho uplatnenia na súde bol prekludovaný a preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa návrh vzhľadom na preklúziu zamietnuť, nakoľko navrhovateľ sa o obsahu pracovného posudku dozvedel dňa 11.04.2008 a ešte v trojmesačnej prekluzívnej lehote návrh na súd podal, ktorým si však neuplatnil zmenu, resp. vypustenie častí textu (o ktorej prvostupňový súd napadnutým výrokom rozhodol), ale právo na doplnenie posudku o pravidelné ročné hodnotenie navrhovateľa vykonané jeho nadriadenými zamestnancami, skutočnosť, že navrhovateľ vypracoval právne stanovisko pre odporcu týkajúce sa písomnej formy právneho úkonu, o výsledky interného auditu vykonaného v mesiaci august 2007 v spoločnosti U. K. K., B..K., o uvedenie interných smerníc spoločnosti U. K. K.H., B..K., ktoré boli v spoločnosti U. K. K., B..K.. porušené, aká osoba interné smernice spoločnosti U. K. K., B..K.. porušila, ako bola spôsobená škoda v spoločnosti U. K. K., B..K., aká je výška škody spôsobená porušením interných smerníc v spoločnosti U. K. K., B..K., a o skutočnosť, či túto škodu v spoločnosti U. K. K., B..K.. navrhovateľ spôsobil, resp. zo svojej pozície právnik odporcu mohol spôsobiť a nakoľko bol prvostupňovým súdom upozornený na nevykonateľnosť takto formulovaného petitu, podaním zo dňa 12.02.2010, teda viac ako rok a pol po uplynutí prekluzívnej lehoty svoj návrh na začatie konania zmenil tak, že namiesto daných ôsmich doplnení žiadal iba jedno doplnenie o vetu, že „ V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami, zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky, a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s „vysokým výkonom“, v časti ktorej zobral neskôr svoj návrh späť a zároveň žiadal vypustenie vety: „V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku ktorých vznikla dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu“. Zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť do dnešného dňa nebola zistená.

Nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa spočíva v tom, že navrhovateľ zmenil svoj návrh na začatie konania, z ktorého nárok si uplatnil po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty a preto bolo povinnosťou prvostupňového súdu návrh navrhovateľa zamietnuť. Namietol nesprávny právny záver prvostupňového rozsudku v tom, že vetu, ktorej odstránenia z pracovného posudku sa navrhovateľ domáhal po uplynutí prekluzívnej lehoty posúdil ako neprimeranú a neobjektívnu informáciu o pracovnej činnosti navrhovateľa, nakoľko opomenul, že navrhovateľ je advokát, zapísaný v zozname advokátov SAK, čo jednoznačne spochybňuje potrebu chrániť ho ako zamestnanca vo vzťahu k budúcim zamestnávateľom, nakoľko vo vzťahu ku klientom je pracovný posudok irelevantný s tým, že navrhovateľom napádaný pracovný posudok obsahujúci predmetnú vetu s ohľadom na jej záver („zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť do dnešného dňa zistená nebola“), mu poskytuje v očiach budúcich zamestnávateľov väčšiu právnu istotu, t. j. pre navrhovateľa je výhodnejší ako pracovný posudok, v ktorom by táto veta absentovala.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o trovách zastaveného konania uviedol, že navrhuje rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti, nakoľko navrhovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno tým, že nepreukázal, že odporca akýmkoľvek konaním zaviniť späťvzatie návrhu navrhovateľom, keďže nepreukázal, že odporca by mal jeho osobné dokumenty (ročné hodnotenie zamestnanca) skutočne k dispozícii.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a to podľa § 214 ods. 2 písm. O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nie je vecne správny, keď súd prvého stupňa neposúdil vec správne po právnej stránke, nezistil dostatočne skutkový stav veci, dopustil sa závažných procesných pochybení a napokon konanie pred súdom prvého stupňa, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, trpelo takými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ návrhom zo dňa 23.06.2008 domáhal určenia, že odporca je povinný doplniť pracovný posudok zo dňa 20.03.2008 o pravidelné ročné hodnotenie navrhovateľa vykonané jeho nadriadenými zamestnancami o skutočnosť, že navrhovateľ vypracoval právne stanovisko pre odporcu týkajúce sa písomnej formy právneho úkonu, o výsledky interného auditu vykonaného v mesiaci august 2007 v spoločnosti U. K. K., B..K., o uvedenie interných smerníc spoločnosti U. K. K.H., B..K., ktoré boli v spoločnosti U. K. K., B..K., porušené, aká osoba interné smernice spoločnosti U. K. K., B..K. porušila, ako bola spôsobená škoda v spoločnosti U. K. K., B.. K., aká je výška škody spôsobená porušením interných smerníc spoločnosti U. K. K., B..K., a o skutočnosti, či túto škodu spoločnosti U. K. K., B..K., navrhovateľ spôsobil, respektíve zo svojej pozície právnik a odporcu mohol spôsobiť.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, o úkonoch, pri ktorých súd koná s účastníkmi alebo vykonáva dokazovanie, spisuje sa zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh dokazovania a uvedie sa obsah prednesov a výroky rozhodnutia; ak nahrádza zápisnica podanie, musí mať aj jeho náležitosti.

Z dikcie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zápisnica o pojednávaní musí vždy obsahovať všetky podstatné okolnosti a poučenia poskytnuté súdom, presný čas začiatku a skončenia pojednávania, dobu počas ktorej bolo pojednávanie prerušené a podpis predsedu senátu a asistenta, ktorý ju spísal alebo vyhotovil jej prepis. Pod opisom priebehu pojednávania je nutné rozumieť taký opis, ktorý odráža nielen to, čo sa v skutočnosti na pojednávaní uskutočnilo, ale aj to, aká bola postupnosť jednotlivých procesných úkonov.

Súd prvého stupňa vo veci nariadil osem pojednávaní, avšak vec neprejednal v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku ani na jednom. Prvé pojednávanie vo veci vytyčil na deň 29.04.2008 (č. I. 42 spisu), z obsahu zápisnice ktorého vyplýva, že bude pojednávať v neprítomnosti odporcu, ktorý mal doručenie predvolania vykázané dňom 23.03.2009, avšak svoju neprítomnosť neospravedlnil. Súd prvého stupňa však na danom pojednávaní vôbec pojednávať nezačal, keď z obsahu tejto zápisnice iba vyplýva, že navrhovateľa oboznámil so spisom (?), následne pojednávanie odročil na 16.09.2009, avšak z obsahu tejto zápisnice vyplýva, že pojednávanie trvalo 1 hodinu a 15

minút, keďže sa malo začať o 12,30 hod. (podľa vyznačenia začiatku pojednávania) a bolo skončené o 13,45 hod.

Dôvod odročenia pojednávania prvostupňovým súdom však nekorešponduje s obsahom spisu, keď súdu prvého stupňa zjavne uniklo, že na č. I. 34 spisu sa nachádza ospravedlnenie právneho zástupcu odporcu, ktorým svoju neúčasť na pojednávaní dňa 29.04.2009, riadne ospravedlnil.

Zmätočnou je i zápisnica o pojednávaní pred súdom prvého stupňa zo dňa 16.09.2009, z ktorej vyplýva, že sa pojednávanie začalo o 14,00 hod. a skončené bolo o 13,45 hod., t. j. 15 minút pred jeho začatím (pojednávanie bolo odročené z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti právneho zástupcu na pojednávaní) na 07.12.2009.

Podľa § 118 ods. 1 O.s.p., po začatí pojednávania účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania.

Z obsahu ustanovenia § 131 ods. 1 O.s.p. (ak súd nariadi ako dôkaz výsluch účastníkov, účastníci sú povinní ustanoviť sa na výsluch; majú vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. O tom musia byť poučení.), vyplýva, že účastníci konania, okrem toho, že majú povinnosť tvrdenia rozhodujúcich skutočností, majú aj povinnosť vypovedať na súde, nakoľko táto ich výpoveď je dôkazným prostriedkom, ktorý súd hodnotí ako každý iný dôkaz, pričom od výsluchu účastníkov konania ako dôkazného prostriedku však treba dôsledne odlišovať prednes účastníkov na pojednávaní, čo musí nájsť svoj odraz aj pri formulácii zápisnice z pojednávania, a súčasťou výsluchu musí byť aj poučenie účastníka konania o tom, že má vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. Obsahom prednesu účastníka má byť najskôr iba prednes skutkových tvrdení, o ktoré opiera uplatnené nároky a jeho vyjadrenia a reakcia na prednesy, tvrdenia a argumenty druhej strany a na strane druhej, výsluch účastníka konania by mal obsahovať popis skutkového stavu priebehu, skutkových udalostí bez toho, aby sa účastník vyjadroval k prednesom a argumentom druhej strany, pričom uvedený opis je treba doplniť otázkami súdu a pri tomto výsluchu je treba dať priestor aj na otázky protistrany. Všetky uvedené skutočnosti musí však zároveň obsahovať zápisnica o pojednávaní.

Na pojednávaní dňa 07.12.2009 napriek prítomnosti oboch sporových strán (navrhovateľa a právneho zástupcu odporcu), súd prvého stupňa účastníkov konania zákonným spôsobom vôbec nevypočul, keď zápisnica o pojednávaní (viď č. I. 120 spisu) neobsahuje zákonné náležitosti uvedené v ust. § 118 ods. 1 O.s.p. a nie je možné z nej zistiť, či prvostupňový súd vo veci vôbec začal konať, nakoľko z nej iba vyplýva, že pred začatím pojednávania konštatuje prítomnosť navrhovateľa a splnomocnenej zástupkyne odporcu.

Odvolací súd považuje dať prvostupňovému súdu do pozornosti, že pokiaľ na pojednávaní dá účastníkovi konania priestor na prednesenie jeho návrhu, je povinný v zápisnici o pojednávaní riadne účastníka konania označiť (meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko, číslo a označenie preukazu, z ktorého totožnosť účastníka zistil, zamestnávateľa a údaj o štátnom občianstve) a zároveň musí byť v zápisnici o pojednávaní uvedené, že účastník bol poučený o povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamlčovať.

Následné pojednávanie pred prvostupňovým súdom dňa 15.02.2010 bolo odročené na 19.05.2010 z dôvodu ospravedlnenej neúčasti navrhovateľa a neospravedlnenej neprítomnosti odporcu na tomto pojednávaní a pojednávanie zo dňa 19.05.2010 bolo odročené na neurčito z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti zákonného sudcu, ako i z dôvodu, že o odročenie pojednávania požiadal aj na pojednávaní prítomný navrhovateľ z dôvodu jeho tiež dočasnej pracovnej neschopnosti. Ďalšie nariadené pojednávanie prvostupňovým súdom dňa 10.11.2010 bolo odročené na 28.02.2011 (z obsahu zápisnice vyplýva, že predsedom senátu je A.. N. D. a nie sudca, ktorému bola vec pridelená, viď č. I. 17 spisu), z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti navrhovateľa a neospravedlnenej neprítomnosti odporcu.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že navrhovateľ (viď č. I. 124 spisu) podaním zo dňa 12.02.2010 žiadal (pripustiť, § 41 ods. 2 O.s.p.) zmenu návrhu tak, že odporca je povinný doplniť pracovný posudok navrhovateľa zo dňa 20.03.2008 v časti Hodnotenie práce a schopností navrhovateľa o vetu: "V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca, vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami,

zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s vysokým výkonom. Odporca je povinný upraviť pracovný posudok navrhovateľa zo dňa 20.03.2008 tak, že v časti Ďalšie skutočnosti vo vzťahu k výkonu práce zamestnanca vypustí vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku, ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť, do dnešného dňa nebola zistená", a zároveň podal návrh na vykonanie dôkazov.

Zo zápisnice o pojednávaní (viď č. I. 159 spisu) zo dňa 28.02.2011 vyplýva opätovne zmätočná protokolácia prvostupňového súdu (ktorý si zjavne zásady občianskeho súdneho konania neosvojil), keď v nej uviedol, že pred začatím pojednávania konštatuje prítomnosť navrhovateľa a právnej zástupkyne odporcu a následne, že v pojednávaní pokračuje a to napriek tomu, že pojednávanie ani neotvoril (zákonom predpísaným spôsobom), pričom na tomto pojednávaní navrhovateľ podal návrh na zmenu petitu (nesprávne konštatovanie prvostupňového súdu, že svoj žalovaný návrh /správne žalobný/ „upravuje“), keď žiadal z pracovného posudku zo dňa 20.03.2008 vypustiť vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku čoho vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť, do dnešného dňa nebola zistená".

Ďalšieho procesného pochybenia sa prvostupňový súd dopustil tým, že z obsahu tejto zápisnice vôbec nie je zrejmý dispozičný úkon navrhovateľa, ktorým pravdepodobne zobral svoj návrh čiastočne späť, nakoľko prednes navrhovateľa v tomto smere v zápisnici absentuje úplne a tento úkon je možné iba vyvodiť z prednesu právnej zástupkyne odporcu uvedeného v zápisnici, ktorá uviedla, že s čiastočným späťvzatím žalobného návrhu súhlasí.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 09.05.2011 (č. I. 343 spisu) vyplýva, že prvostupňový súd vo veci meritórne rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu odporcu, ktorý svoju neúčast' na tomto pojednávaní neospravedlnil, avšak termín pojednávania vzal na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní.

Odvolací súd zároveň považuje za nevyhnutné dať prvostupňovému súdu do pozornosti, akým spôsobom je nevyhnutné konanie viesť, ale najmä, aké úkony je súd povinný na pojednávaniach za účelom riadneho zistenia skutkového stavu vykonávať, aby vôbec vo veci mohol meritórne rozhodnúť a čo sú nevyhnutné náležitosti každej zápisnice o pojednávaní, nakoľko tieto náležitosti neobsahuje ani jedna zápisnica o pojednávaní, ktoré prvostupňový súd nariadil.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi vo veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 117 ods. 1 O.s.p., pojednávanie vedie predseda senátu alebo samosudca, a to tak, aby prispelo k spravodlivému rozhodnutiu, aby splnilo výchovný účel a aby prebiehalo dôstojne a nerušene. Robí vhodné opatrenia, aby zabezpečil splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Podľa § 118 ods. 2 O.s.p., po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že veľmi dôležitú časť súdneho konania tvorí samotné pojednávanie, na ktorom sa realizujú úkony, či už zo strany účastníkov konania alebo súdu, ktoré sú rozhodujúce pre následné ustálenie skutkového stavu a následné rozhodnutie vo veci samej. Vzhľadom na významné procesné dôsledky začatia pojednávania je dôležité určiť, kedy bolo pojednávanie začaté a kedy súd začal konať vo veci samej, nakoľko so začatím prvého pojednávania zákon spája viaceré procesné dôsledky. Otvorenie pojednávania (a teda jeho začatie) vo veci samej možno spojiť s výzvou súdu smerujúcou k účastníkovi, aby predniesli svoje návrhy, vyjadrili sa ku skutkovým okolnostiam alebo právnenému posúdeniu veci samej, prípadne prezentovali iný prednes, ktorý sa týka veci samej, otvorenie pojednávania vo veci samej je totiž okamihom, kedy súd začal vo veci

samej konať. Z uvedeného ďalej vyplýva, že súd otvorí pojednávanie tak, že označí prejednávajúcu vec, účastníkov konania a vyhlási, že pojednávanie otvára, pričom túto skutočnosť uvedie v zápisnici z pojednávania, oboznámi výsledky prípravy pojednávania, vyzve účastníkov, aby predniesli svoje návrhy, prípadne, aby tieto doplnili a zároveň uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a na záver oznámi účastníkom, ktoré dôkazy budú vykonávané a ktoré z navrhovaných dôkazov nevykoná.

Podľa § 122 ods. 1 O.s.p., súd vykonáva dôkazy na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Vykonávanie dôkazov je ovládané zásadou priamosti a ústnosti a preto sa predpokladá, že dôkazy budú vykonávané v zásade na pojednávaní a súd bude vo veci samej rozhodovať na pojednávaní, čo znamená, že v prípade meritórnych rozhodnutí je potrebné vychádzať z ust. § 153 ods. 1 O.s.p., t. j., že súd rozsudkom rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, a o vykonávaní dôkazov je možné hovoriť iba vtedy, ak boli dodržané pravidlá vykonávania dôkazov stanovené v citovanom zákonom ustanovení.

Súd prvého stupňa sa však uvedenými zásadami vôbec neriadil, keď ako z chronológie prvostupňového konania uvedeného odvolacím súdom vyplýva, doposiaľ navrhovateľa, ale ani odporcu vôbec nevy počul, resp. z obsahu dvoch zápisníc (zo dňa 28.02.2011, na ktorom navrhovateľ podal iba návrh na zmenu petitu a pravdepodobne zobral svoj návrh čiastočne späť a zo dňa 09.05.2011, na ktorom sa navrhovateľ stručne vyjadril) vôbec nevyplýva, že vôbec svoj návrh, resp. odporca vyjadrenie k návrhu predniesli a uviedli, čoho a na základe akých skutočností sa domáhajú a zároveň z konania pred súdom prvého stupňa vyplýva, že dokazovanie nevykonali v zmysle vyššie uvedeného výkladu, žiadne.

Požiadavka, že v občianskom súdnom konaní musí súd vychádzať zo skutočného stavu veci je vyslovená tak v Ústave SR ako i v jednotlivých ustanoveniach O.s.p. (§ 120 ods. 1 a 2, § 125, § 153 a pod.) a vyjadruje základnú zásadu občianskeho súdneho procesu, t.j. zásadu materiálnej pravdy. Pojem skutočný stav veci je totožný s pojmom objektívna realita, ktorá s prejednávanou vecou súvisí a tvorí predmet konania. Zásada materiálnej pravdy teda znamená to isté ako zásada objektívnej pravdy. Je totiž procesnou požiadavkou, aby poznatky súdu o skutočnostiach boli v súlade s objektívnou realitou, pričom pojem skutočný stav veci je totožný s výrazom rozhodné skutočnosti (§ 79 ods. 1, § 101 ods. 1 a § 157 ods. 2, § 133 O.s.p.). Pre poznávaciu činnosť súdu o skutočnostiach dôležitých pre rozhodnutie, teda i pre procesné dokazovanie sú vždy nutné tvrdenia o takých skutočnostiach. To vyplýva z toho, že sa v procese dokazuje súdu pravdivosť tvrdenia o takých skutočnostiach, o ktorých sa súd dozvedá z prednesov účastníkov, z vykonaného dokazovania ako i inými možnými spôsobmi, pričom zákon účastníkom ukladá povinnosť objasniť všetky potrebné skutočnosti a označiť k nim potrebné dôkazné prostriedky (ide o povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú). Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť postihuje všetkých účastníkov v konaní ovládanom prejednacou zásadou, t.j. v sporovom konaní. Nesplnenie tejto povinnosti môže mať pre účastníka nepriaznivý dôsledok, ktorý je procesnou ujmom navrhovateľa, ktorý si nespĺnil tieto svoje procesné povinnosti. Okolnosť, že účastník v sporovom konaní nesie nebezpečenstvo nepriaznivého výsledku procesu, sa označuje (v procesnej teórii) jeho procesnou zodpovednosťou. Dôkazné bremeno totiž pojmovo môže zaťažovať iba toho, koho môže postihnúť nepriaznivý dôsledok za to, že určité rozhodné tvrdenie nebolo dokázané. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dôkazné bremeno stíha účastníkov iba v prípade, ak ide o skutočnosti odôvodňujúce návrh vo veci samej.

V sporovom konaní sa považuje súd prvého stupňa za súd, ktorý zisťuje skutkový stav. Tento súd vedie účastníkov k tomu, aby sa pred ním vykonali všetky navrhnuté dôkazy potrebné na preukázanie sporných, právne závažných a významných skutkových tvrdení.

Viazanosť súdu návrhmi účastníkov konania (§ 153 ods. 2 O.s.p.) sa vzťahuje zásadne na sporové konania (posudzovaná vec), ktoré sa začínajú vždy na návrh, ktorým sa rozumie obsah petitu návrhu, ktorým je navrhovateľ povinný určitým spôsobom vyjadriť, čoho sa domáha (§ 79 ods. 1).

Ďalšieho závažného procesného pochybenia sa prvostupňový súd dopustil tým, že sa dispozitívnymi úkonmi navrhovateľa v priebehu celého konania nielen nezaoberal, ale ani o nich nerozhodol, takže za tohto procesného stavu nie je ani zrejmé, čo je vlastne predmetom konania.

Podľa § 95 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Podľa § 95 ods. 2 O.s.p., súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že tieto upravujú tzv. dispozitívne úkony účastníkov konania, ktoré majú podstatný vplyv na celý priebeh konania a preto podliehajú kontrole súdu, ktorý skúma, či neodporujú zákonu a zároveň ich posudzuje z hľadiska procesnej ekonómie. Nakoľko prípadné zmeny návrhu vo veci samej nemôžu byť podľa zákona ponechané úplne neobmedzene v dispozícii účastníkov konania, ukladá sa súdu povinnosť, aby z úradnej povinnosti rozhodol, či takúto zmenu pripustí alebo nepripustí. Pritom je povinný dať i odporcom navrhovateľa možnosť, aby sa k navrhovanej zmene vyjadrili, a aj keď súhlas odporcov nepatrí medzi vlastné predpoklady pripustenia navrhovanej zmeny súdom, musí sa súd s prípadnými námietkami odporcov vždy náležite vysporiadať. Spoločným základom rozhodovania o prípustnosti zmeny bude vždy zistenie súdu, že výsledky konania získané do doby zmeny návrhu neboli nepotrebné.

Uvedené k dispozícií oprávnenie navrhovateľa vyplývajúce z citovaných zákonných ustanovení mu umožňuje disponovať (nakladať) s konaním alebo jeho predmetom, pričom k samotnej zmene môže dôjsť vo viacerých smeroch. Môže ísť o zmenu kvantitatívnu (navrhovateľ žiada viac toho istého plnenia, než pôvodne), kvalitatívnu (žiada iné plnenie než pôvodne, alebo celkom iné rozhodnutie), pričom pod zmenou návrhu nie je možné rozumieť iba zmenu petitu, ale zmenu skutkového stavu, čo do základu odôvodňujúceho právo alebo povinnosť, prípadne existenciu (neexistenciu) určitej právnej skutočnosti.

Povinnosťou súdu je však za každých okolností sa s takýmto návrhom procesne vysporiadať, t. j. musí vždy o navrhovanej zmene rozhodnúť.

Z obsahu spisu totiž vyplýva, že navrhovateľ sa pôvodným návrhom domáhal určenia, že odporca je povinný doplniť pracovný posudok zo dňa 20.03.2008 o pravidelné ročné hodnotenie navrhovateľa vykonané jeho nadriadenými zamestnancami o skutočnosť, že navrhovateľ vypracoval právne stanovisko pre odporcu týkajúce sa písomnej formy právneho úkonu, o výsledky interného auditu vykonaného v mesiaci august 2007 v spoločnosti U. K. K., B..K., o uvedenie interných smerníc spoločnosti U. K. K., B..K., ktoré boli v spoločnosti U.X. K. K., B..K., porušené, aká osoba interné smernice spoločnosti U. K. K.L., B..K.. porušila, ako bola spôsobená škoda v spoločnosti U. K. K., B..K., aká je výška škody spôsobená porušením interných smerníc spoločnosti U. K. K., B..K., a o skutočnosti, či túto škodu spoločnosti U. K. K., B..K., navrhovateľ spôsobil, respektíve zo svojej pozície právnik a odporcu mohol spôsobiť.

Podaním zo dňa 12.02.2010 žiadal (pripustiť) zmenu návrhu tak, že odporca je povinný doplniť pracovný posudok navrhovateľa zo dňa 20.03.2008 v časti Hodnotenie práce a schopností navrhovateľa o vetu: "V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca, vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami, zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s vysokým výkonom. Odporca je povinný upraviť pracovný posudok navrhovateľa zo dňa 20.03.2008 tak, že v časti Ďalšie skutočnosti vo vzťahu k výkonu práce zamestnanca vypustí vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku, ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť, do dnešného dňa nebola zistená".

O pripustení (alebo nepripustení) navrhovanej zmeny petitu súd prvého stupňa nerozhodol vôbec.

Na pojednávaní dňa 28.02.2011 navrhovateľ žiadal z pracovného posudku zo dňa 20.03.2008 vypustiť vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti U. K. K., B..K.. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku, ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť, do dnešného dňa nebola zistená".

spoločnosti, v dôsledku čoho vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť, do dnešného dňa nebola zistená“.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi doplniť pracovný posudok zo dňa 20.03.2008 v časti Hodnotenia práce a schopností zamestnanca o vetu: "V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami, zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky, a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s vysokým výkonom.

Odvolací súd je povinný však dať prvostupňovému súdu do pozornosti, že takto formulovaná časť petitu sa doposiaľ nestala ani predmetom konania, nakoľko ako už odvolací súd uviedol vyššie, súd prvého stupňa o tomto petite (zмене) vôbec nerozhodol a preto nemohol konanie o tejto časti ani zastaviť a rozhodovať o trovách konania (zastaveného).

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa ust. §221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. a zároveň z dôvodov, že konanie bolo postihnuté inými vadami, ktoré mali na následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu kvalifikovaným spôsobom o návrhu rozhodnúť, riadne zistiť skutkový stav veci (§ 120 ods. 1 O.s.p.), vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade s ust. § 132 O.s.p., rozhodnúť v súlade s ust. § 153 ods. 1 O.s.p., a zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami, vyplývajúcimi z ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

V novom rozhodnutí bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť o trovách celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.) a svoje rozhodnutie aj v tomto smere zrozumiteľne a presvedčivo odôvodniť.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.